

Van:
De Bomenridders Groningen
Waterhuizerweg 29
9753 HP Haren

Naar:
Mevrouw de Boer en meneer van der Velde
Gemeente Groningen
9700 RM Groningen

Datum: **6 juni 2017**

Betreft: **brede kritiek en vragen over snoeien en boomonderhoud in Groningen, WOB verzoek**

Geachte mevrouw De Boer, Geachte meneer Van der Velde,

Een jaar geleden hadden we contact met elkaar gehad over het onderwerp “boomonderhoud in de provincie Groningen.” In die tijd maakten we kennis gemaakt met u beiden en met de gemeentelijk leider van het stadsbosbeheer. De aanleiding voor dat gesprek was wat de nieuwe strategie lijkt te zijn om stedelijk bomen te snoeien en kappen.

In deze ontmoeting en in de eerder geschreven brief, hebben we meerdere vragen gesteld over de huidige praktijk van boomonderhoud. Helaas hebben we tot nu toe geen concreet antwoord op deze vragen mogen tegemoetzien. Wat ons nog meer teleurstelt is dat het recente boomonderhoud in de praktijk alleen maar verslechterd is, met erg serieuze gevolgen voor onze stedelijke bomen en bosgebieden.

Sinds twee jaar hebben we attent de dialoog op verschillende boom- en natuurgroepen op gevold. Daar is duidelijke te lezen dat veel boomdeskundigen, biologen en gewone burgers zich zorgen maken over de huidige praktijk van boomonderhoud in Groningen. In onze waarneming worden systematische een van deze drie schadelijke snoeitechnieken toegepast op bijna elke boom die recentelijk gesnoeid is:

1. **Opkronen:** De systematische verhoging van de kroon van de bomen. Deze techniek is overal te zien. Deze ingreep is slechte voor de gezondheid van onze bomen. Dit betekent dat een duurder en minder duurzaam beleid is uitgevoerd omdat bomen met een kleine en te hoge kroon aan gezondheid inboeten en een kortere levensverwachting hebben. Uiteindelijke moeten zulke bomen sneller vervangen worden. Deze bomen zijn ook minder faunavriendelijke. Ze leveren minder zuurstof. Ze leggen minder broeikasgas vast. Ze filteren minder fijnstof en regenwater.
2. **‘Lions Tail’ bomen:** *Lions Tail* (leeuwenstaart) bomen zijn bomen die hol gesnoeid zijn – een techniek die niet meer geaccepteerd is bij de internationale gemeenschap van

boomdeskundigen. Bij deze techniek worden bomen topzwaar. Omdat alle binnenste takken verwijderd zijn, wordt bladergroei aan het einde van de takken gestimuleerd. Takken worden dan zwaarder en vatbaar voor het 'turbine-effect': ze kunnen dan veel makkelijker afbreken dan de oorspronkelijke structurele takken.

3. **'Topping' of kandelaberen:** deze techniek zien we ook nog steeds op bomen. Deze zeer gedateerde techniek is ook niet meer geaccepteerd door de internationale gemeenschap van boomdeskundigen. Met deze techniek zijn bomen ter dood veroordeeld. Ze kunnen zo'n schade tijdelijk overleven, maar omdat de balans tussen de wortels en het bladerdek totaal zoekraakt, beginnen de wortels te rotten, daarna wordt de stam verrot, tot het punt dat de boom niet meer stabiel is.

Met deze brief **pleiten we voor get direct stoppen met de uitvoering van deze drie snoeitechnieken.**

Als illustratie noemen we hier een paar informele commentaren op een facebook pagina van biologen en ecologen, nadat meerdere mooie linden zwaar gesnoeid werden door de gemeente waren:

Hovenier Wankja Ferguson: "Wat ze achterlaten van een paar mooie lindebomen, die totaal niemand in de weg stonden omdat het een pleintje betreft waar geen auto's kunnen komen, is een slagveld en die kale palen met een klein topje boom erop, die strak dus zéér windegevoelig worden en topzwaar letterlijk."

H S: "Dat klopt. Deze nitwits brengen ongelooflijke schade aan. Ze lijden aan een ernstige ziekte. De pkroonziekte. Is wijdverbreid bij vooral gemeentelijke groenwerkers. Deze ziekte komt landelijk op grote schaal voor. Epidemisch. En onuitroeibaar."

E Z: "Ik ken dat Wankja, ook ik heb zoiets verschillende keren meegemaakt. Volgens mij is dat gewoon een soort werkverschaffing om wat moeilijk te plaatsen werkmensen aan het werk te houden."

B L "Ik kan ook zo boos worden op die achterlijke lui die totaal geen verstand van zaken hebben. Hier hebben ze ook al bomen vernield die net weer goed in 'model' zaten. Echt om te huilen ja. Groen is niks waard voor ze en vaak lijkt het werkverschaffing. Soms zie je ze met een hoogwerker nog bomen opkronen. Hoe hoog moet het verkeer zijn wat erlangs rijdt? Te triest voor woorden."

G O: "De vraag is hoe doorbreek je die vicieuze cirkel dat is de vraag. Bij een gemeente hebben ze het idee dat het nodig is om onderhoud te doen maar ze weten niet hoe, de kennis is niet in eigen huis omdat hele groendiensten zijn weg bezuinigd."

G B: “Respectloos dat ze u gewoon uit lachen, en het snoeiwerk ziet 😞 er niet uit. De hele model van de lindeboom is weg en er komen geen vracht (auto’s) onder door dus belachelijk dat ze zo hoog gesnoeid worden. Het zijn nou lollybomen.”

Op deze discussie met foto’s over de net gemeentelijke gesnoeide lindebomen kwamen meer dan 80 reacties. Deze reacties zijn een klein voorbeeld van allerlei discussies op FB over de breed gedragen zorgen van burgers met betrekking tot het huidige ‘onderhoud’ van onze kostbare en zeer geliefde bomen.

Als concrete bewijs van onze stelling dat de gezondheid en duurzaamheid van de stedelijke bomen in gevaar zijn, hebben we in de e-mail bij dit bericht enkele foto’s toegevoegd van bomen, die ieder totaal beschadigde zijn of zwaar aangetast door de gemeentelijke boomverzorgers. Deze bomen zullen deze zware aantasting voor een bepaalde tijd overleven, maar ze worden nu duurder in onderhoud, en minder waardevol wat betreft hun ecologische, milieu- en klimaatvoordelen; ze zullen een veel korter leven meemaken en ze zijn lelijk. Het enige voordeel van zo’n uitvoeringstechnieken is dat deze werk verschaft.¹

Op basis van de WOB, verzoeken we daarom de gemeente om deze vragen te beantwoorden:

1. Waarom zijn de stedelijke en provinciale bomen gedurende de laatste drie jaren zwaar aangetast tot op het punt dat de gezondheid, duurzaamheid en stabiliteit van onze bomen verminderd is?
2. Waarom zijn de kronen van stadsbomen zo hoog opgesnoeid uit het oogpunt van ‘veiligheid’, als we weten dat deze technieken de bomen minder veilig maken (en niet andersom), zoals gesteld is door de afdeling beheer en verkeer?
3. Zodra meer dan 20% van het bladerdek van in een boom is gesnoeid, verminderd dat danig de gezondheid en levensverwachting van een boom. Met deze kennis vragen we: waarom heeft de gemeente overal veel van het essentiële bladerdek van bomen verwijderd en vak meer dan 20% van de totale kroon in een behandeling weggehaald? Uiteindelijk wordt onderhoud van deze bomen duurder door instabiliteit, omdat ze snel veel groeischeurtjes krijgen om hun bladverlies weer in balans te krijgen?
4. Waarom kiest de gemeente voor een duurdere manier van onderhoud in plaats van meer conservatieve en minder invasieve tactieken, die beter de duurzaamheid, gezondheid en biodiversiteit ‘s capaciteit van bomen in stand houden? Kortom, technieken die de bomen als een capaciteit en potentieel benaderen, in plaats van als een hinder of veiligheidsrisico.
5. Waarom gebruikt de gemeente afgeraden boomsnoeitechnieken – vooral ‘**topping**’ (kandelaberen) en **lions tail**’ (hol) snoeien technieken terwijl internationale boomdeskundigen al jaren geleden deze twee technieken afgeschreven hebben?

---

¹ Deze snoeitechnieken produceert biomassa, het verbranden van biomassa is vervuilend het op grote schaal kappen van bossen zal een ramp veroorzaken in onze natuurgebieden.

Onze stedelijk bomen zijn essentieel voor een gezonde, biodiverse en leefbare stad. De burgers en boomliefhebbers van Groningen willen graag meer vertrouwen krijgen in de groendienst van de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor ons stedelijk bos (*urban forest*). Samen met kritische burgers en experts pleiten we ervoor dat de gemeente een totaal nieuwe strategie ontwikkelt met meer kennis over de behoeften van bomen als input en met een duurzaam resultaat tot gevolg.

Alvast bedankt voor uw attentie en reactie op dit zeer belangrijke onderwerp.

Met vriendelijke groene groet,

Stichting Bomenridders Groningen

voor deze,

Kristin McGee, voorzitter

Jan Pieter Janse, secretaris

Voorbeeld 1: Lions Tail

Lion tailing causes accelerated tip and sprout growth, resulting in poor ice and wind resistance. Thinning tip growth is a better alternative for "sprucing up" a tree's canopy.

Voorbeeld 2: “Topped” Boom

What about topping a tree?

Shade trees should **never** be topped. The regrowth of a topped tree is structurally unsound. Topping required by utility right-of-way pruning is starkly obvious and sets an unfortunate community standard followed by others. Instead of topping, use *cleaning*, *thinning*, and/or proper *crown reduction cuts*. [Figure 13]

Figure 13. Never top a tree, the regrowth is structurally unsound, making it very prone to wind and storm damage.

(“Pruning Maturing Shade Trees” p. 10)

Voorbeeld 3: “Opkronen”

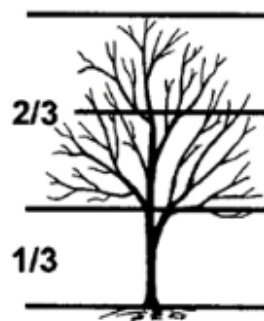

Figure 7. When removing lower branches, maintain at least 1/2 of the foliage in the bottom 2/3s of the tree. The lowest branch should originate in the lower one-third of the tree.

(“Pruning Maturing Shade Trees” p.8)

Bronen:

David Whiting, Robert Cox, and Carol O'Meara. 2008. ["Pruning maturing shade trees"](#), *CMG Garden Notes 615*, Colorado State University.

["Pruning urban trees: overpruning"](#) by arborist Deborah Ellis, 2013.

["Topping and lion's tailing are forbidden,"](#) National Arborist Association.

["Lions tail pruning won't protect your trees: Pruning method leaves branches less resilient in high winds"](#) by Larry Figart, University of Florida, 2009.

10 voordelen van bomen

1. Biodiversiteit
2. Verbeteren luchtkwaliteit
3. Bescherming tegen geluidsoverlast
4. Privacy
5. Verbeterd welzijn
6. Waarde verhogend voor onroerend goed
7. Biotoop voor vogels en dieren
8. Opname van CO₂
9. Beeldbepalend
10. Cultureel erfgoed van een buurt/regio